

buitengewoon...

Gemeente
Giessenlanden

Persbericht 1 november 2018

Onderzoeksresultaten PFOA in Giessenlanden en Molenwaard vragen om vervolg

De colleges van Giessenlanden en Molenwaard hebben besloten tot extra onderzoek van bodem en water. Dit na het bekend worden van de onderzoeksrapporten 'fase 1, 2 en 3 in Molenwaard' en 'PFOA in Giessenlanden'. De aangetroffen gehalten zijn vrijwel overal laag. Wel zijn er nog steeds veel vragen.

In de hele regio komt PFOA voor. Via de wind en de regen is de stof PFOA in het verleden neergekomen in een breed gebied rond en benedenwinds van de fabriek DuPont/Chemours. In de gemeenten Molenwaard en Giessenlanden loopt een gefaseerd onderzoeksprogramma, waarbij verspreid over diverse plaatsen in de gemeenten onderzoek is uitgevoerd naar PFOA en de opvolger GenX. Het doel is om meer duidelijkheid te krijgen over de omvang van de verspreiding, de mogelijke effecten en om helderheid te geven over hoe hiermee om te gaan.

Bodemonderzoek

Op alle onderzochte locaties is PFOA in de bodem aangetroffen. GenX is in fase 3 wel onderzocht, maar nergens aangetroffen. De risicogrenswaarde van PFOA voor wonen met tuin wordt nergens overschreden (900 microgram per kilo, vastgesteld door het RIVM). Gehalten onder deze waarde geven aan dat het veilig is om daar bijvoorbeeld te wonen, te tuinieren en te spelen. Gehalten daarboven zijn niet direct onveilig, maar geven aan dat nader moet worden bekeken of er mogelijk risico's zijn.

Extra bodemmonsters en historisch onderzoek bij Polderweg West

In een eerder onderzoek troffen we een wat hoger PFOA-gehalte aan in een berm aan de Polderweg West, tussen Molenaarsgraaf en Bleskensgraaf (92 microgram per kilo). Extra bodemonderzoek in de directe omgeving laat hogere concentraties zien (maximaal 320 microgram per kilo). Er is gezocht naar een logische, anders dan via de wind en regen, historische verklaring voor de hogere gehalten in dit gebied. Deze is nog niet gevonden, daarom volgt nader (historisch) onderzoek.

Extra bodemmonsters bij volkstuinen

Ook namen bodemonderzoekers extra monsters bij de dorpen rondom de Polderweg West, onder andere bij twee grotere volkstuincomplexen. Voor moestuinen is de risicogrenswaarde strenger: 86 microgram per kilo. Hierbij gaat het RIVM ervan uit dat mensen hun leven lang uitsluitend groenten uit dezelfde eigen tuin eten. De gemiddeld gevonden waarde in de onderzochte volkstuinen is circa 35 microgram per kilo. In één bodemonster is een hogere waarde gevonden: 75 microgram per kilo. Het betreft het volkstuincomplex in de kern Wijngaarden. Omdat het gevonden gehalte dichtbij de risicogrenswaarde ligt, hebben de colleges besloten om hier aanvullend PFOA-bodemonderzoek uit te voeren.

Extra bodemmonsters nabij Kinderdijk, Nieuw-Lekkerland en Arkel en bij de locaties met wat hogere gehalten

Het eerdere onderzoek richtte zich vooral op de gebieden waar hogere gehalten te verwachten zijn, dit is onder andere op basis van de windrichting. De gemeente vindt het belangrijk om een gebiedsdekkende kaart te hebben. Daarom volgen er nog steekproeven in Kinderdijk, Nieuw-Lekkerland en Arkel. Ook volgen er nog extra bodemmonsters rondom enkele locaties waar eerder iets hogere waarden van PFOA zijn gevonden (circa 50 microgram per kilo).

Onderzoek naar weilanden, zuivel, kuilgras en eieren

In de weilanden was het gemiddelde PFOA-gehalte in de bovengrond 65 microgram per kilo en het hoogst aangetroffen PFOA-gehalte 150 microgram per kilo. Door het RIVM is geen risicogrenswaarde bepaald voor PFOA in weilanden. Een directe toetsing van de gehalten is daarom niet mogelijk, het is wel mogelijk om gericht te kijken naar de effecten van PFOA. Onderzoekers van het NVWA onderzochten daarvoor PFOA in zuivel, kuilgras en eieren in onder meer Molenwaard. Het NVWA-onderzoek loopt nog, maar de eerste resultaten zijn vergelijkbaar met de waarden in voedsel gevonden in Europees onderzoek. De Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid (EFSA) concludeerde eerder op basis van dat onderzoek, dat het onwaarschijnlijk is, dat de gevonden waarden in voedsel een gezondheidsrisico vormen. Op dit moment evalueert de EFSA de advieswaarde voor PFOA. In verband daarmee wacht de NVWA met het publiceren van haar rapport tot het moment waarop de EFSA haar evaluatie gereed heeft. In tegenstelling tot eerdere verwachting publiceert de NVWA haar rapport eind 2018.

Onderzoek naar kwaliteit van irrigatiewater

De colleges gaven eerder opdracht om meer inzicht te krijgen in de kwaliteit van het water, dat wordt gebruikt voor bewatering. Dit onderzoek wordt verricht bij bemonsteringsplekken, waaronder moestuinen, waar eerder de grond is onderzocht. Inmiddels is het waterschap gestart met onderzoek naar PFOA in het oppervlaktewater. De inzet is om het gemeentelijk onderzoek en het onderzoek door het waterschap goed op elkaar af te stemmen.

Onderzoek naar de gezondheid

Tijdens de inwonersavond deze zomer, stelden inwoners vragen over de gezondheid. De Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) voerde mede daarom een gezondheidsonderzoek uit. De vraag was of testis- en nierkanker in Molenwaard vaker voorkomt dan in de rest van Nederland. Dit is niet zo. Dit onderzoek richtte zich zowel op Molenwaard geheel, als op de verschillende kernen, en laat zien dat er niet meer gevallen zijn dan te verwachten is op basis van landelijke cijfers (over de periode 1995 t/m 2016). De DG&J ziet daarom geen aanleiding tot nader onderzoek naar kanker in Molenwaard.

Aansprakelijkheidstelling Chemours

De gemeenten Giessenlanden en Molenwaard hebben Chemours en DuPont eerder per brief aansprakelijk gesteld. In dezelfde brief nodigden de gemeenten deze bedrijven uit om over de gevolgen van de verspreiding van PFOA en GenX in Giessenlanden en Molenwaard in gesprek te gaan. Dit verzoek heeft Chemours afgewezen. De colleges zijn zeer verbaasd en laten weten deze weigerachtige houding niet te kunnen rijmen met de uitspraak van Chemours, dat zij goed contact willen onderhouden met de omgeving en met haar ambitie om maatschappelijk verantwoord te ondernemen. De gemeenten blijven dan ook aandringen op overleg.

Heeft u nog vragen?

PFOA is een relatief nieuwe stof, waar veel onderzoek naar gedaan wordt. Er wordt steeds meer over bekend. Meer informatie over de bodemonderzoeken, inclusief de complete onderzoeksrapporten, vindt u op www.ozhz.nl. Heeft u vragen over uw gezondheid? Bekijk deze [vragen en antwoorden](#) of neem dan contact op met uw huisarts of de GGD via 078 - 770 85 00. Heeft u een andere vraag? Neemt u dan contact op met de gemeente Giessenlanden (0183- 58 38 38) of Molenwaard (140184). U kunt vragen naar een medewerker van Team Communicatie.**Achtergrondinformatie: PFOA**

In een groot deel van de regio Zuid-Holland Zuid zit PFOA (C8) in de bodem. Dat bevestigt een [grootschalig regionaal bodemonderzoek](#) uit juni 2018. Op de meeste plaatsen gaat het om zeer lage gehalten, die ruim onder de strengste risicogrenswaarde van het RIVM liggen. Ook in gemeenten Giessenlanden en Molenwaard gaat het op de meeste plekken om lage gehalten. Extra onderzoek geeft meer beeld van waar PFOA voorkomt.

PFOA is de afkorting voor perfluorooctaan zuur. De stof is in het verleden jarenlang uitgestoten door DuPont. Via de wind en de regen is de stof PFOA neergekomen in een breed gebied rond de fabriek en in de bodem gezakt. Dit bleek in 2017 al uit bodemonderzoek. Om de precieze omvang van de verspreiding te bepalen, is in opdracht van provincie Zuid-Holland en gemeenten, de bodem op veel verschillende locaties in de regio onderzocht.

PFOA is gebruikt als hulpstof in het productieproces van onder meer anti-aanbakbodems. PFOA breekt niet af en kan daardoor zeer lange tijd in het milieu worden aangetroffen. Via de dienst [Gezondheid & Jeugd ZHZ](#) is meer te lezen over PFOA en gezondheid.